

Avalon-Flash

Informatieblad van Speleoclub Avalon vzw – Jaargang 1 – Nr 9

Inhoud:

- **Fagnoules (Mich & Dago)**
- **Vieux Mac – Norbert (Jos & Dago)**

De Sifon Exterminé – 2 jaar van noeste arbeid

Voorwoord

De eerste jaargang van de Avalonflash zit er op, ik had nooit gedacht dat we aan 9 nummers op 1 jaar zouden geraken. Dit is allemaal aan jullie te danken want zonder de nodige schrijfsels kreeg ik de flash nooit vol. Dus op naar een even vruchbaar 2007.

Opmerkingen en nieuwe verhalen zijn steeds welkom en mag je naar het volgend e-mail adres sturen Oom Dagobert enz. @ skynet.be

Fagnoules - December

3/12/2006 – Door Mich

Op zondag 3 december 2006 trokken we met een grote ploeg naar de Fagnoules. We hadden weer een hele waslijst met taken die moest afgewerkt worden. Paul, Annette, Bart, Peter C., Mario en Michaëla waren van de partij. In tegenstelling tot vorige week was er weinig water aan de dam. Het water liep zoetjes door het onderste gat terwijl vorige week de dam nog fors overliep. Eerste taak op de lijst was de bache herstellen in de sifon. Deze was door de crue hier en daar losgekomen. Er werden daarom enkele piketten bij gestoken en zware stenen aan de zijkanen gelegd zodat de bache op zijn plaats zou blijven. Daarna met z'n allen door de sifon. Werd goed gepasseerd want het water-niveau stond normaal. Je kon zelfs je helm ophouden. Achter de sifon zagen we al direct dat er heel wat keien en grint waren meegesleurd en zo de gracht hadden opgehoogd. Dus, er werd een mensen-ketting gemaakt en het geheime wapen werd erbij gehaald (de tuinhark van Annette). Tientallen emmers grint en keien verhuisden naar de hoger gelegen oever en na een uurtje was de gracht weer helemaal proper.

Vanaf nu werd de groep gesplitst. Paul en Annette gingen nog her en der enkele gangetjes topograferen. De andere vier gingen verder graven in het gangetje boven de waterval. Eerst een hapje eten voor we aan het zware werk begonnen.

Ik klom naar boven en ik moet zeggen dat ik het gangetje haast niet meer herkende. Zo'n moddergang dat dat was geworden, amaai ! Halverwege had je vroeger een putje, eigenlijk een smalle pijp, waarin Annette nog was afgedaald om te zien of er geen vervolg was.

Wel, dat putje was dus nu zo goed als verdwenen, opgevuld met blubber en modder van de vorige graafsessies. Het voelt wel heel raar aan als je hierover moet kruipen.

Mario begon met goede moed te graven. In het begin was het zeer zwaar. Je moest echt met volle kracht hakken met je pikhouweeltje om een stuk klei los te krijgen. De bovenste laag was beenhard. Tientallen bakken werden naar boven getrokken. Even afwisselen met Michaëla. Zelfde scenario, hakken, schuppen, bakken trekken.

Weer een wisselstop. Bart aan de beurt. Er kwamen nu meer keien te voorschijn. Bart was net een mol: op zijn knieën, benen wat uit mekaar zodat hij de modder en keien tussen zijn benen door kon gooien naar Michaëla die vlak achter hem ineengedoken zat en die probeerde om deze bollen klei in een bakje te gooien dat achter haar rug op de helling stond. Mario trok het bakje omhoog en sleurde deze naar Peter die het dan omkieperde in de laatste overblijfselen van het putje.

Opeens hoorden we een gerommel!!! Wat was dat?!

"Bart, alles ok?"

"Ja, ja alles prima. Er is hier een keienlawine naar beneden gekomen!"

Lastig klimmetje aan de waterval

Oef, Bart was gelukkig net op tijd weg. Vanwaar komen al die keitjes vandaan ? Allée, ons harde werk, alle

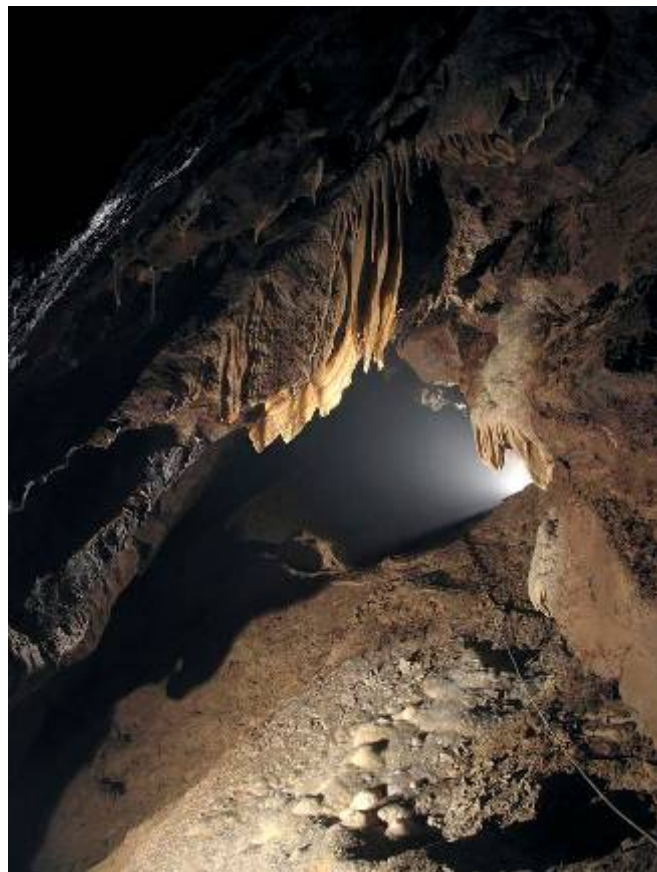
plaats die we zonet hadden gemaakt was helemaal weg, opgevuld met keien! Opnieuw ruimen dan weer zeker? Weer een half uur later was het meeste opgegruimd en konden we eindelijk zien wat er juist gebeurd was. Aan de rechterkant van het gangetje is een diaklase of cheminee die compleet opgevuld zat met keien. Door onderaan te beginnen woelen is de stop weg gegraven en is de opvulling naar beneden geschoven. We zien nu dus in een pijp omhoog, vrij steil, van een +/- 20cm breed. De rechterwand is stevige rots maar de linkerwand bestaat uit een ophoping van resterende kiezels. Op zich vormt dit geen probleem om weg te graven maar er zit wel een addertje onder het gras, zeg maar beter "een ferme slang." Twee meter hoog in die pijp hangen drie enorme rotsblokken te wachten om naar beneden te donderen. Ze steunen aan de ene kant tegen de solide rotswand maar aan de andere kant rusten ze op het grint dat we dus zullen moeten weggraven. Ge ziet dat dat niet zo simpel zal zijn. Stutwerk, enige improvisatie en veel geluk zullen we volgende keer wel nodig hebben. Van zogauw we die lawine hadden kwam er ook veel meer tocht vrij. Het werd er zelfs fris. En het beste moet nog komen: een fantastische "echo", als je in de pijp roept!!!! Zit hier iets groots achter? Is dit het vervolg? Volgende week zullen we het misschien weten. Nog 6 nachties slapen grrr,grrr,grrr...

10/12/2006 – Foto en desobtrip

Vandaag werd er verder gewerkt aan het verder vrijmaken van de blokken. Heel de dag werd er gewerkt maar ook had Paul zijn fotomateriaal bij dus werden er enkele mooie foto's genomen.

Het actief tijdens een kleurproef

Galerie Obscure

17/12/2006 – Door Dago

Eerst waren we met 5 dan met 4 en uiteindelijk trokken we (Mich, Annemie, ikke) met zijn drieën richting Fagnoules om verder te gaan graven. Licht bepakt met 1 kit en 2 tonnetjes trokken we de grot in, 't is al anders geweest. In de grote zaal hangen er momenteel een 5-tal gladneuzen te overwinteren, elk jaar zijn het er meer; Blijkbaar hebben ze de weg naar de Fagnoules gevonden. We gaan dit natuurlijk niet aan de vloermuismannen vertellen.

Aan de dam zagen we dat er redelijk wat water stond, het water kwam uit de 2 buizen aan de dam maar de dam zelf liep niet over. De sifon was koud maar was probleemloos te nemen. We trokken eerst helemaal naar achter om daar het werk van de voorgangers te gaan bekijken alsook om wat graafbakskes mee te nemen. Wat me direct opviel was dat de dumpplaats terug ruimer was en dat er blijkbaar een heel deel van de gestorte blubber verder naar beneden was gezakt. Je kon trouwens terug in het onderliggende putje kijken. Ik heb de vrijgekomen plek dan maar direct opgevuld met blubber die nog in de gang lang in de hoop dat deze ook verder zal zakken.

Er stond nog steeds zo'n 20cm water in de werkplaats maar je kan daar nu vanachter rechtop staan en dan zijn daar die blokken. De eerste is echt wel een joekel van jewelste maar daarachter lijkt het toch vrij te zijn. 't zal echter geen gemakkelijke desob actie worden. Er was in de cheminée een beetje toch waarneembaar maar toch veel minder dan in de herfst. 't zal denk ik wel van het weer afhangen. De grot zoog namelijk sterk aan vandaag en in het verleden voelden we daar de grot blazen.

Allez wij terug tot in de Galerie Obscure om daar af te dalen in de onderliggende verdieping. Een opeenvolging van lage passages brengt ons uiteindelijk aan uit te graven gang waar je zo'n 3 meter ver in kunt kijken. Ik begin te graven maar ga iets te snel van start en lig na een kwartier al te happen naar lucht en ik krijg het daar echt efkes benauwd. Hm m m m m veel zuurstof is hier blijkbaar niet. We wisselen om beurten af maar na zo'n 2 uur liggen we daar alle drie te puffen dat het niet meer schoon is. We zijn een dikke meter opgeschoten maar hier langer blijven liggen is niet echt gezond en we kiezen eieren voor ons geld. Bij het terug kruipen ruik je reeds na de eerste lage doorgegraven passage dat de lucht een stuk gezonder is en we nemen alle drie volle teugen frisse lucht in onze longen. 't zal dus een desob van lange adem worden daarachter graafsessies van 2 tot 3 uur zijn het maximum..

De réseau Est op zijn mooist

Terug in de Galerie Obscure gaan we terug richting uitgang en daar waar je terug aan de rivier kunt eten we wat. 't Is nog veel te vroeg om te stoppen dus besluiten we om verder te gaan graven in de Réseau Est. Maar Paul had de week daarvoor de bescherm-bache aan de concreties verwijderd waardoor we dus niet langs daar konden gaan. De reden waarom Paul de bache heeft weggenomen is om door het vele water dat momenteel overal naar beneden komt de concreties te laten proper spoelen. Dus dan moeten wij daar niet met ons klei texairs passeren. Maar geen nood er is nog een andere weg, weliswaar iets moeilijker maar toch te doen.

Die andere weg begint net voor sifon daar waar die 2 grote blokken half in de beek liggen. We klimmen daar omhoog en proberen zo min mogelijk grint los te trappen. Je kan hier door een spleet naar boven klimmen.

Daarachter kom je in een omhooglopend gangetje met een bodem van zeer fijn riviergrint. Als je boven bent zie je rechts een mooie kleirand staan van zo'n 50cm hoog en zo'n 10cm breed, daarachter ligt nog een mooi zaaltje met enkele concreties en zelfs een zichtbaar vervolg dat naar beneden gaat. Maar hiervoor moet je ten eerste de mooie vloer vernietigen alsook zal je een stuk van een concretie moeten kloppen. En waarschijnlijk gaat het terug naar de rivier. Ik zou het zo laten.

Wij vervolgen naar links en moeten dan door een etroiture naar boven, niets moeilijk gewoon 1 lastige punt die net op je ribbenkast duwt. Volgens de beschrijving van Paul zijn we er bijna. Nog 1 klimmetje net naast een spierwitte stalagmiet, die een beetje op een kerstboompje lijkt vind ik, en we zijn in de Réseau Est. Met heel wat moeite lukt het ons om zonder één spatje achter te laten omhoog te klimmen. We staan nu in de Réseau Est en 5 meter verder is de graafplek.

't is voor mij de eerste keer dat ik hier kom graven en ik vind het één van de comfortabelste in heel de Fagnoules. We bewonderen eerst de mooie grottekening die één van onze voorgangers heeft achtergelaten, of die er reeds 10.000 jaar staat betwijfelen we :-)

Enfin Mich en ik graven en graven totdat we niet meer kunnen terwijl Annemie zich ontfermt over het ledigen van de bakskes. Al het mogelijke is nu weg gegraven en om verder te kunnen moet er eerst langs rechts een stuk van de wand en rechtdoor moet er een blok geëlimineerd worden. Maar daarachter is het terug ruimer, ik steek de pioche door het gaatje en kan ze daarachter volledig ronddraaien. Ook het zicht is anders. Je ziet daar steentjes liggen in een laagje grijze klei en oit heeft daar water gestroomd. Ik kan jammer genoeg niet naar boven kijken dus of er 30cm ruimte of 2 meter is dat weten we dus niet. Wat we wel weten is dat er daar een goede courant d'air is, je voelt de frisse lucht in je gezicht blazen dus van hoofdpijn was er hier geen sprake.

We ruimen dan maar alles op en gaan zeer op het gemakke naar buiten, onderweg reinigen we al het materiaal en onze texairs nog en ietsjes over 4 uur staan we buiten. A propos de gebruikte graafbaksen hebben we achtergelaten achter de sifon en zullen door de volgende ploeg terug meegenomen moeten worden naar de gewenste graafplaats. Er is trouwens maar 1 echte graafplaats meer over en dat is in de onderverdieping van de Galerie Obscure. Op de 2 andere plaatsen is het tijd voor zwaarder materiaal.

Na nog een pint in Purnode pikken we Annette op in Jambes die er een bewogen 3-daagse in de Doubs had opzitten maar dat moet ze zelf maar vertellen.

Vieux Mac – Norbert

29/11/2006 – Door Jos

Dagobert komt me om 8.30u oppikken. We rijden over Luik. Het is vrij druk en pas na Hasselt wordt het wat rustiger op de baan. We hebben vandaag een heel programma af te werken. Eerst en vooral de laatste stukjes in de Vieux Mac topograferen. Daarna naar de Grotte Norbert waar we onze werkplaats, namelijk de bovenste horizontale pijp, verder willen bekijken. Indien het er gedaan zou zijn, dan gaan we beneden, op het diepste punt, verder ploppen.

We zijn licht gepakt als we de Mac intrekken. We hebben enkel een beetje topogrief bij. Voor Dagobert is het zijn tweede toposessie. We meten eerst de 'Kleine galerij' op. Daarna de 'Grote galerij'. Dat brengt de totale ontwikkeling van het nieuwe deel op ongeveer 23 m. Niet zoveel als gehoopt, maar het kan niet alle dagen feest zijn.

Klein maar fijn de Réseau 2006

Daarna bollen we naar de Norbert. De ingang ligt nog steeds goed verscholen, enkel de markering is zichtbaar. Nu de bladeren gevallen zijn, zien ze ons vanop de camping wel goed bezig. Gelukkig was er niemand aanwezig.

We hebben twee kits mee. In het begin van de pijp wordt alles uitgepakt. Ik kruip met koevoet naar achter en ruim de blokken van de vorige maal op. Eén heel groot blok zit vastgekneld tussen de wanden. Na veel wringen, krijg ik het blok met de koevoet los. Zo te zien, is de rest van de wand ook serieus gebarsten. Heel

stevig ziet er niet meer uit. Eerst het blok uit de pijp krijgen... Daarna terug naar achter om de rest eens goed te controleren. Ik durf met de koevoet toch niet te hard meer te wringen. Er is een groot stuk van de linkse wand gebarsten, maar wel boven mijne kop. Dagobert maakt ondertussen het boormachine klaar en brengt het tot bij mij. Ik hoop dat door de trillingen van het boormachine er niks naar beneden dondert. Alles blijft gelukkig op zijn plaats.

Den Dagobert krijgt de eer het blok er uit te sleuren. Hij is er wel een tijdje zoet mee. Eindelijk kunnen we verder gaan loeren: het is er echter veel kleiner dan eerst gedacht (waar hoorden we dat nog?). Na twee meter wordt het echt te smal: allemaal kleine vertrekjes, zonder duidelijke tocht. Hier heeft het niet veel zin om nog verder te werken. We zijn natuurlijk wel teleurgesteld, maar aan de andere kant is dit vraagteken nu opgelost, en dat is uiteraard ook niet slecht.

Het is nog vroeg, en Dagobert wil toch nog proberen naar beneden te kruipen. De 'klote-pijp' die naar het diepste punt gaat, is naar beneden niet lastig. Naar boven gaat ook wel, maar toch met wat meer moeite. Ik haal met de hamer op het smalste punt nog wat hoekjes weg. Dan doet Dagobert er verder en ondertussen boor ik beneden het eerste gat. Ik boor echter door de rots, juist als ik de ganse (lange) boor er in heb. Verdomme...

Veel tocht voel ik hier niet. De zon staat op dit ogenblik op de ingang en dan valt de tocht telkens stil. Dat is de derde keer dat ik dat hier meemaak. Dagobert heeft nog wat kunnen verbreden en het passeert er nu vlot. Wij weer naar beneden voor een volgende gat. De batterij is echter na tien cm al plat. Hoe kan dat nu? Deze super-batterijen konden toch vijf lange gaten boren?? Niks aan te doen. Dagobert offert zich op om de tweede batterij uit de auto te gaan halen, en even later kan ik verder boren. Alles klaarmaken en weer naar buiten. Het is ondertussen al laat: dit puin zal door de volgende ploeg geruimd moeten worden. We hopen echter dat we hen zo een goeie start hebben kunnen geven.

Toch nog tijd voor de traditionele Rochefort, en't was weer plezant.

29/11/2006 – Door Dago

Het was weeral van september geleden dat we nog eens waren gaan verder doen in de Norbert. Dus trokken Jos en ik er op woensdag 29/11 uit. Op een woensdag omdat ik de komende weekends niet weg kon en ik nog wat dagen verlof had staan die op moesten voor het einde van het jaar.

Maar voordat we naar de Norbert teenden gingen we eerst de topo afwerken in de Vieux Mac. Daar moesten nog enkele metingen links en rechts gebeuren. Dus licht bepakt, 't is al anders geweest, de grot in en op een uurtje de metingen gedaan. Ik heb dan nog getracht om ook eens in dat toch wel zeer ruime vervolg te geraken maar de ingangsetroiture besliste daar anders over. 't is toch wel zeer frappant dat er nog zo'n ruim en geventileerd vervolg vertrekt aan het nieuwe zaaltje. Als er eens enkele smalle gasten niet weten

wat te doen dan is een poging om op het einde verder te graven zeker geen slecht idee. De werkplaats is ruim genoeg alleen moet ge een klote-passage door om er te geraken. Die passage kan echter snel verbreed worden maar omwille van bescherming voor het vervolg hebben we ze intact gelaten.

Enfin om 12:00 stonden we terug aan de auto en reden we snel richting Hamoir. Iets zwaarder bepakt doken we dan om 13:00 de Norbert in. Eerst zouden we boven gaan werken om daar te trachten in het Micro-zaaltje te geraken. Terwijl ik de stockage ruimte voor het puin opruimde begon Jos alvast met het boren.

Na 15 minuten terug aan de slag het resultaat was verbluffend en de passage lag open. Maar eerst moesten er enkele serieuze kleppers versleurd worden. En ik kan je verzekeren dat dit geen lachertje was. Nadat alles geruimd was lag de weg open voor première. Het zou echter maar 2 meter worden want daar waar we dachten dat het vervolg zat, ging het recht naar beneden in een veel te smalle spleet. Enkel de beesten die daar passeerden geraken er door. Dus "the end" jammer maar helaas, 't zal dus langs onder te doen zijn.

Zo gezegd zo gedaan dus en al het materiaal verhuisde naar beneden. Terwijl Jos beneden aan het boren was verbreedde ik het ingangspijpje nog wat op 3 plaatsen. Ook merkte ik op dat je in de andere smalle barst eigenlijk nog kunt graven en dit op het breedste punt. Alleen kan je het puin zeer moeilijk opvangen en valt het naar beneden.

De ingang lijkt smaller dan hij is hoor

Deze barst tocht ook zeer hard. en gaat recht naar beneden. Het was nog maar 15:00 en dus was het nog wat vroeg om naar huis te gaan. Maar Jos had zijn rug bezeerd en wou enkel terug gaan wanneer ik ook door het pijpje zou kruipen. Dus ik moest erdoor maar door de verbredingen bleek dit eigenlijk "a piece of cake" te zijn.

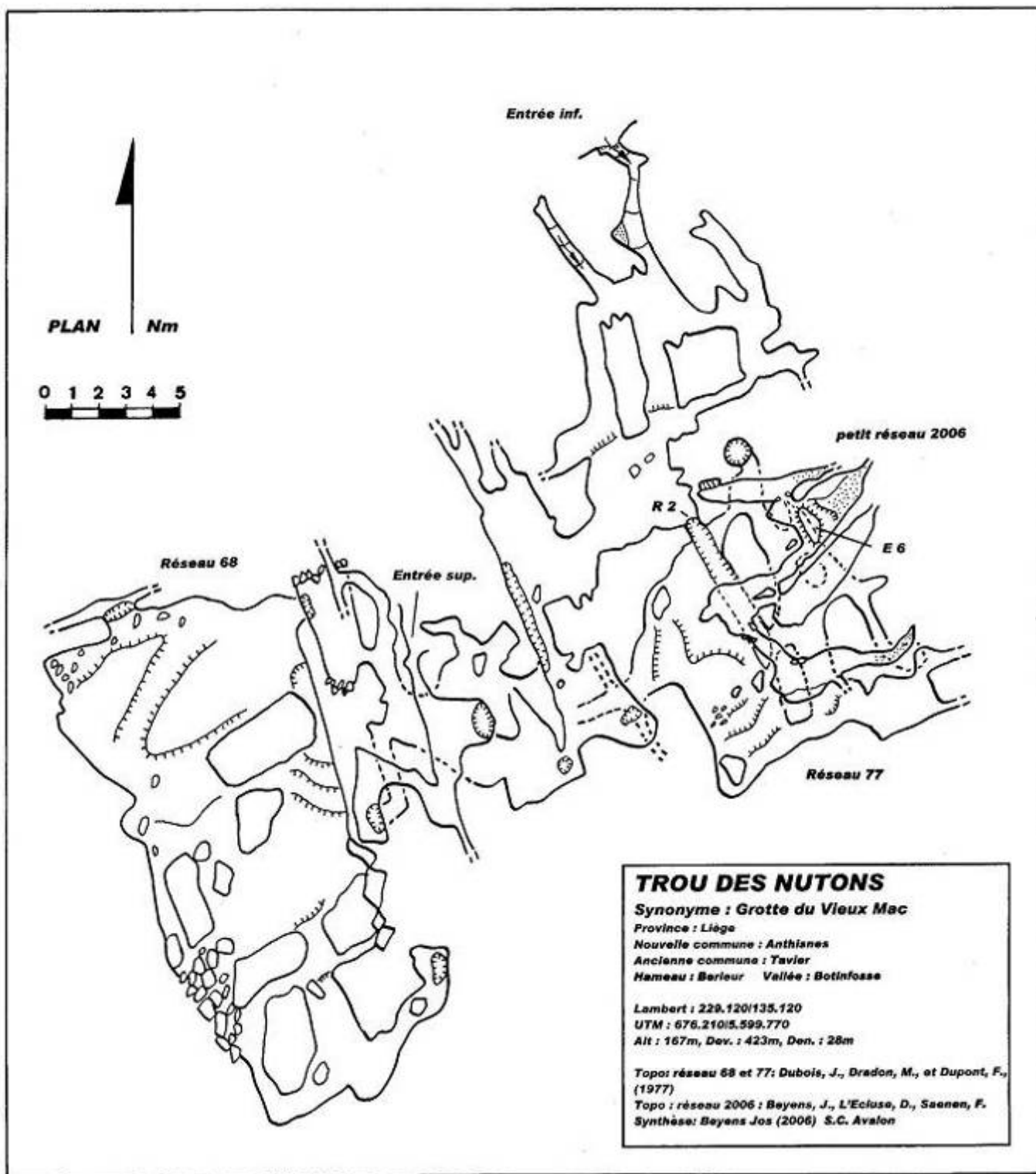
We ruimden aardig wat puin, en ik hamerde er nog duchtig op los om alles wat min of meer los zat echt los te krijgen. Hierdoor kreeg je een goed zicht op wat er zich dieper bevond. En dat ziet er niet slecht uit : langs links volg je een solide wand of blok over zo'n 1,5m met 30 cm ruimte in de breedte en rechts kom je dan in blokken terecht helemaal op het diepste punt zie je dan een zwart gat van zo'n 20cm doormeter dat nu

gedeeltelijk is dichtgevallen met los puin. Jammer dat het in het begin net iets te smal was want anders kon je er reeds laten inzakken om dit los puin weg te halen.

Na het ruimen werd het boormachine weer bovengehaald en begon Jos aan een volgend gat. Maar shit shit en nog een shit, de batterij gaf de geest en dit reeds na amper 2 lange gaten. Ikke terug naar de auto om de volgende accu te halen. Het gat werd geboord en alles voorbereid. Jos en ik brachten alles naar buiten en hopta daar ging nummer 3 van de dag. Het puin ruimen zal echter voor de volgende keer zijn want het was reeds tegen 17:00 en we vonden het wel welletjes voor vandaag.

Na nog een frisse Rochefort bolden we dan ook terug richting Antwerpen.

Als toetje vind je hierna nog de nieuwe topo van de Vieux-Mac. Het nieuwe stukje is Petit Réseau 2006 gedoopt. Deze zal waarschijnlijk ook wel op de website gepubliceerd worden maar de flash krijgt de primeur natuurlijk. Hopelijk blijft het een beetje proper want het is een mooie gedecoreerd stukje in een open grot. Er is 1 voordeel de weg er naartoe is een klim van enkele meters en er zitten 2 étroitures in die we speciaal ter bescherming hebben laten zitten. Ter verduidelijking ik kan maar 1 van de 2 étroitures nemen.

Plan -Petit Réseau 2006

TROU DES NUTONS

Synonyme : Grotte du Vieux Mac

Province : Liège

Nouvelle commune : Anthisnes

Ancienne commune : Tavier

Hameau : Berleur Vallée : Botinfosse

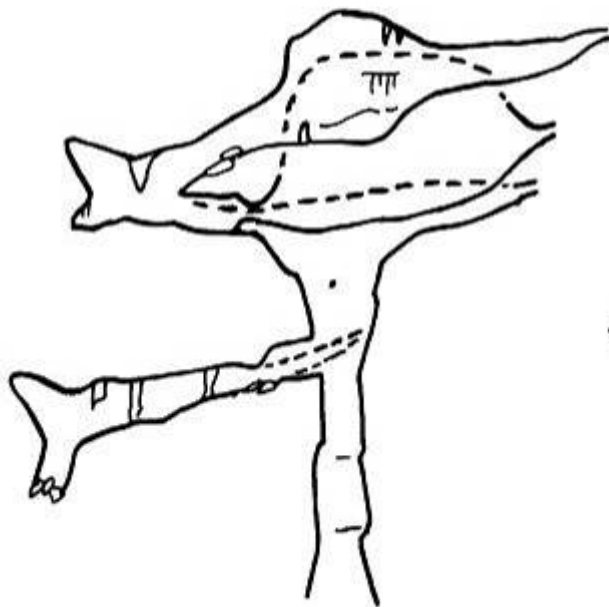
Lambert : 229.120/135.120

UTM : 676.210/5.599.770

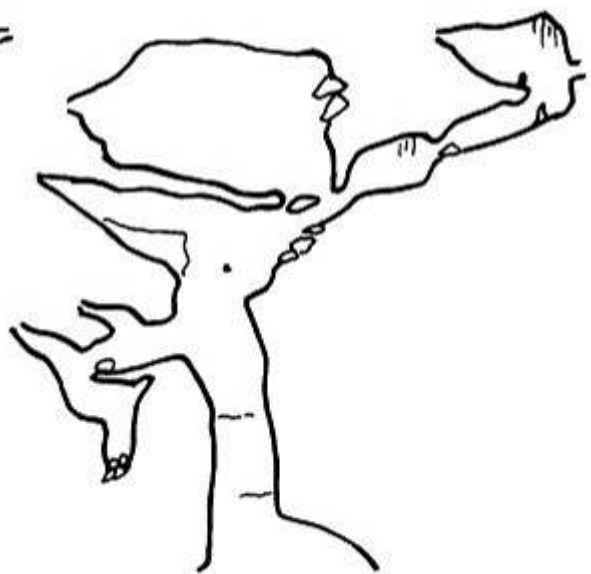
Alt : 167m, Dev. : 423m, Den. : 28m

Topo : réseau 2006 : Beyens, J., L'Ecluse, D., Saenen, F.

Synthese: Beyens Jos (2006) S.C. Avalon

coupe O - E

coupe N - S

petit réseau 2006

Coupe – Petit réseau 2006